

UZASADNIENIE

I. Przedmiot zaskarżenia.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 22 grudnia 2015 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w sprawie z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przeciwko E. R. o zapłatę zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 12.176,99 zł z ustawowymi odsetkami od 28.01.2010 r. do dnia zapłaty i kwotę 3.026 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt 1) oraz umarzył postępowanie w zakresie kwoty 448,81 zł (pkt 2).

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o ustalenia faktyczne i rozważania prawne, z których najważniejsze elementy przedstawiają się następująco:

Matka pozwanego, I. R., miała zawartą od 30.10.1990 r. umowę sprzedaży paliwa gazowego nr (...). Z powodu zalegania z zapłatą należności za pobór paliwa gazowego w lokalu przy ul. (...) w Ł., w dniu 12 stycznia 2009 r. przedmiotowa umowa została jej wypowiedziana ze skutkiem na dzień 12 lutego 2009 r. Zakończono rozliczanie odbiorcy ze stanem gazomierza 32852 m3 bez wstrzymania dostawy paliwa gazowego.

Podczas kontroli 23 lipca 2009 r. powód powziął wiedzę o nielegalnym poborze gazu w budynku przy ulicy (...) w Ł. w okresie od rozwiązania umowy do dnia kontroli. Pozwany został poinformowany o konieczności zawarcia umowy w terminie 7 dni od daty kontroli. Stan licznika wynosił 36998 m3. Za okres ten naliczono opłatę na podstawie noty 0587/LEN/2009 w kwocie 12.625,80 zł. W dniu 9.07.2010 r. w sprawie sygn. akt I Nc 513/10 wydano nakaz zapłaty obejmujący przedmiotową należność.

W dniu 10 grudnia 2009 r. pozwany złożył dokumenty umożliwiające zawarcie umowy (opinia kominiarska i protokół z głównej próby szczelności konieczne przy zmianie odbiorników wobec poprzedniej umowy), co spowodowało konieczność przeprowadzenia kolejnej kontroli. Nastąpiło to dnia 28 grudnia 2009 r. Stan licznika wynosił 39411 m3. Nie wykazywał on zużycia i nie nosił śladów uszkodzenia. Pozwanego poinformowano o konieczności zawarcia umowy w terminie 7 dni od daty kontroli.

Pozwany w okresie od lipca do grudnia 2009 r. mieszkał w lokalu przy ulicy (...) w Ł..

Sąd Rejonowy ocenił powództwo za zasadne w całości. Powód dochodził opłaty na podstawie art. 57 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne w związku z nielegalnym poborem gazu w rozumieniu art. 3 pkt 18 tej ustawy, co było w tej sprawie bezsporne. Nielegalny pobór gazu za okres dochodzony pozwem ujawniono dopiero podczas drugiej kontroli w dniu 28 grudnia 2009 r.

Dokumenty przedłożone przez powoda na tę okoliczność nie budziły wątpliwości Sądu. Podobnie jak sposób wyliczenia należności, opierający się na taryfie świadczenia usług dystrybucji paliw gazowych. Sąd Rejonowy jako niezasadny ocenił zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwanego. Pozew w tej sprawie został wniesiony 30 października 2012 r., a zatem w ocenie Sądu Rejonowego przed upływem trzyletniego terminu przedawnienia, który miał w tej sprawie zastosowanie.

II. Apelacja.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany, zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. naruszenie przepisów postępowania tj.:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i uczynieniu jej dowolną na skutek ustalenia, że nielegalny pobór gazu w okresie od 23.07.2009 r. do 28.12.2009 r. stanowił kolejny nielegalny pobór gazu w rozumieniu art. 3 pkt 18 ustawy Prawo energetyczne i wiedzę o tym powódka powzięła 28.12.2009 r., w sytuacji,

gdy gaz pobrany w tym okresie stanowił jedynie zwiększenie rozmiaru szkody wynikającej z zachowania pozwanego po rozwiązaniu umowy w dniu 12.02.2009 r. i ujawnionego w dniu 23.07.2009 r., a w konsekwencji nieuwzględnienie podniesionego zarzutu przedawnienia;

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

- art. 442¹ k.c. poprzez jego niezastosowanie i nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia roszczenia powódki podniesionego przez pozwanego, w sytuacji gdy zachodziły przesłanki do jego zastosowania i oddalenia powództwa w całości.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania za I i II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

III. Odpowiedź na apelację.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wystąpiła o jej oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

IV. Stanowisko Sąd u Okręgowego.

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane w wyniku prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, jak również w następstwie właściwie zastosowanych przepisów prawa materialnego.

Wbrew zarzutom apelującego, Sąd Rejonowy nie dopuścił się naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia wskazanej normy wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest zaś wystarczające przedstawienie alternatywnego stanu faktycznego, korzystnego dla strony, nawet jeśli jest on mocno osadzony w subiektywnym przekonaniu skarżącego.

Skarżący nie zakwestionował treści protokołu kontroli nr (...) /4/724/09 (k. 14) ani jego mocy dowodowej, jak również okoliczności, że umowę sprzedaży paliwa gazowego wypowiedziano i pozwany pobierał gaz bez zawartej umowy, co było w tej sprawie bezsporne. W toku postępowania przyznano także, że w okresie objętym pozwem pozwany przebywał w lokalu przy ulicy (...) w Ł.. Apelujący w istocie nie zaprzeczył tym faktom, choć jednocześnie podniósł, że ocena prawna wskazanych okoliczności dokonana przez Sąd Rejonowy jest błędna. W tym kontekście więc, a nie w płaszczyźnie prawidłowości poczynionych ustaleń, należy odnieść się do argumentacji przywiezionej dla poparcia wniosków apelacji. Nie sposób jednak zgodzić się z forsowaną w apelacji tezą, że ocena dokonana przez Sąd Rejonowy była nietrafna z tego powodu, że Sąd ten stwierdził wystąpienie nielegalnego poboru gazu za kolejny okres, gdy tymczasem wedle skarżącego nielegalny pobór trwał ciągle od chwili rozwiązania umowy na dostawę gazu. Skarżący pomija, że nie sposób ujawnić okoliczności nielegalnego poboru gazu w dacie wcześniejszej za okres późniejszy. Skoro pozwany dopuścił się nielegalnego poboru gazu, co zostało ujawnione w wyniku pierwszej kontroli w dniu 23 lipca 2009 r. i skutkowało zasądzeniem należności z tego tytułu za okres do tej daty, to nie może dziwić żądanie zasądzenia opłaty za kolejny okres nielegalnego poboru gazu, gdy ta okoliczność została ujawniona w dniu 28.12.2009 r. w wyniku drugiej kontroli. Nie sposób twierdzić, że powód powinien a priori przyjąć, że stan nielegalnego poboru gazu będzie trwał, w szczególności, że pozwany został pouczony o konieczności zawarcia umowy z powodem (co zostało wykazane w tej sprawie) przy pierwszej kontroli. Pozwany mógł przecież zaprzestać korzystania z gazu, z lokalu mogła zacząć korzystać inna osoba. Skoro zatem skarżący nie przeczył faktom ani dowodom, które dla ich wykazania zostały

powołane (których moc dowodowa nie budzi także wątpliwości Sądu Okręgowego) sformułowany zarzut był chybiony. Okazał się on nieskuteczny także w kontekście norm materialnoprawnych.

Ustalone w tej sprawie okoliczności faktyczne dają podstawę do uznania, że w sprawie doszło do nielegalnego poboru gazu. Zgodnie z art. 3 pkt 18 ustawy Prawo energetyczne nielegalne pobieranie paliw lub energii to pobieranie paliw lub energii bez zawarcia umowy (...). Tak było w tej sprawie. Jednakże stwierdzenie, że nielegalny pobór gazu nastąpił w okresie od 23.07.2009 r. do 28.12.2009 r. było możliwe dopiero po przeprowadzeniu drugiej kontroli w dniu 28.12.2009 r. Wtedy powód dowiedział się o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia. Ta data wyznacza zatem początek biegu 3-letniego terminu przedawnienia z art. 442¹ k.c. Prawidłowe było zatem stwierdzenie Sądu Rejonowego, że wniesienie pozwu 30.10.2012 r. nastąpiło przed upływem terminu przedawnienia w tej sprawie, który upływał dopiero 28.12.2012 r.

Wbrew wywodom apelacji powództwo nie powinno zostać oddalone. Czyn nielegalnego poboru gazu za okres wskazany w pozwie uprawniał do żądania opłaty na podstawie art. 57 ust. 1 Prawa energetycznego. Przepis ten odmiennie od art. 361 § 2 k.c. reguluje kwestię szkody. Cechą opłat z art. 57 ust. 1 Prawa energetycznego wskazanych w taryfie jest ich ryczałtowy charakter – tj. oderwany od rzeczywistej szkody. Jest to zrozumiałe, gdyż przy nielegalnym pobieraniu gazu wysokość rzeczywistej szkody jest często trudna do ustalenia. Bez znaczenia dla zastosowania art. 57 ust.1 Prawa energetycznego jest wobec tego rzeczywista wysokość szkody powstałej na skutek pobierania gazu bez zawartej umowy, gdyż jej wartość wyliczana jest ryczałtowo. Postępowanie o zapłatę opłaty za nielegalny pobór gazu ma za przedmiot abstrakcyjną kwotę, która obliczona jest w oparciu o dane zawarte w taryfie. Ponadto, wskazana opłata z uwagi na swoją wysokość pełni też rolę odstraszącą (analogicznie jak sankcja karna), mającą na celu poprzez swą dolegliwość i łatwiejszy sposób egzekucji odstraszyć od popełniania czynów nielegalnego poboru gazu. Przemawia to za możliwością kilkukrotnego nią obciążania – w razie ujawnienia kolejnych przypadków.

Nie ma zatem powodów, dla których powód nie mógłby dochodzić opłat za każdy kolejny okres nielegalnego poboru gazu, żądając opłaty na podstawie art. 57 ust. 1 Prawa energetycznego.

Ze zgromadzonego materiału wynika ponadto, że naliczona opłata określona została prawidłowo – w oparciu o przepisy powołanego rozporządzenia i przy uwzględnieniu postanowień obowiązującej taryfy. Żądanie zapłaty opłaty określonej taryfowo - jako następstwo czynu nielegalnego poboru gazu za określony okres - było zatem w pełni zasadne, a rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego trafne.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie przepisów art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Złożyło się na nie wynagrodzenie fachowego pełnomocnika powoda, którego wysokość ustalono na podstawie § 6 pkt 5 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 461 t.j.).